

Roinn na Nua-Ghaeilge

An Chéad Bhliain

B.C.L.G.A. (Dlí agus Gaeilge)

FÁILTE

Fearaimid fáilte ó chroí romhat go Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.

Gabhaimid buíochas leat as an Nua-Ghaeilge a roghnú mar ábhar ollscoile, agus guímid gach aon rath ort i do chúrsaí ollscoile go léir.

Más ag teacht chugainn díreach ón meánscoil atá tú, tréaslaímid torthaí na hArdteistiméireachta leat.

Teagasc agus Foghlaim

Ar bhonn léachtaí agus ranganna beaga (ranganna teagaisc, comhrá agus saotharlainne) a dhéantar an teagasc sa Nua-Ghaeilge. Úsáidtear ‘Blackboard’ (<https://blackboard.ucc.ie/webapps/login/>) i gcomhair fógraí agus nótaí teagaisc, agus ba cheart duit clárú leis an gcóras seo dá réir sin.

Moltar duit, chomh maith, cuairt a thabhairt ar Leabharlann Boole go luath, agus tú féin a chur ar an eolas i dtaobh cá mbíonn fáil ar na leabhair Ghaeilge (an 3ú urlár).

Sa chéad bhliain duit, beidh deis agat foghlaim a dhéanamh ar ghnéithe éagsúla de stair, de litríocht, agus de theanga na Gaeilge.

Má éiríonn go maith leat sa chéim, beidh deis agat, gan amhras, iarchéim a dhéanamh sa Ghaeilge, más é is mian leat.

Saol na Gaeilge

Is fiú d’aon mhac léinn le Gaeilge baint a bheith aige nó aici le cumann Gaelach na mac léinn, *An Chuallacht* (anchuallacht@uccsocieties.ie). Molaimid, chomh maith, *An Cumann Drámaíochta* (cumann@uccsocieties.ie).

Moltar duit aird a thabhairt ar na meáin Ghaeilge, go háirithe TG4, Raidió na Gaeltachta, agus an nuachtán *Foinse* (www.foinse.ie).

An Ghaeltacht

Rud an-tábhachtach is ea an caidreamh agus an ceangal idir Roinn na Nua-Ghaeilge agus an Ghaeltacht. Moltar do gach mac léinn iarracht a dhéanamh ar chuairt a thabhairt ar an nGaeltacht ar a laghad uair sa mbliain.

Beidh ar chumas na mac léinn cur isteach ar scoláireacht Ghaeltachta go Corca Dhuibhne (Co. Chiarraí) i ndeireadh na bliana, faoi scéim a bhíonn á riaradh ag Ionad na Gaeilge Labhartha (www.ucc.ie/ucc/igl/).

Cúrsaí Gaeilge na Chéad Bhliana

Réamhrá

Dhá mhodúl, ceann ar an gcultúr agus ar an dteanga [GA1003], agus ceann ar an mBunreacht [GA1030] a thógfaidh mic léinn na Chéad Bhliana. Seo cuntas gairid orthu agus ar na coinníollacha a ghabhann leo.

NÓTA: Sid iad na huairanta an chloig atá ceaptha don Ghaeilge:

Dé Luain 10.00 a.m. - 11.00 a.m.

Dé Mairt 2.00 p.m. - 3.00 p.m.

Dé Céadaoin 10.00 a.m. - 11.00 a.m.

Dé Luain 3.00 p.m. – 5 p.m. sa dara téarma amháin

Is ceart do gach mac léinn le Gaeilge na huairanta seo a chur i leataoibh agus gan iad a scaoileadh le haon Roinn eile. Socrófar ranganna teanga agus ranganna comhrá, lasmuigh de na huairanta seo, ar ball beag. Cuirfear in úil don rang é an túsce a bheidh siad socair.

NA MODÚIL GA1003 agus GA1030

1. GA1003 Aon mhodúl amháin, **GA1003**, ar fiú **cúig creidiúintí déag (15)** é, atá i gcúrsa na chéad bhliana. Tá dhá thaobh air, mar seo:

GA1003/1 Gnéithe de Shaol agus de Litríocht na Gaeilge

Déanfar staidéar ar chineálacha áirithe nua-litríochta, go háirithe an gearrscéal, an drámaíocht agus an fhilíocht, fara samplaí éagsúla d'fhilíocht thraidisiúnta na Gaeilge. Féach an Leabharliosta thíos. Beidh *dhá léacht* gach seachtain ar ábhar na coda seo den mhodúl:

- 1) **Dé Luain: 10.00 - 11.00 a.m., i Kane G.1, (Áras na hEolaíochta)**
- 2) **Dé Céadaoin: 10.00 - 11.00 a.m., i Kane G.1**

GA1003/2 Ceart na Gaeilge idir Scríobh agus Labhairt

Scríobh agus labhairt na Gaeilge is cúram don chuid seo den mhodúl. Tabharfar obair scríofa go leanúnach, agus glacfaidh gach mac/iníon léinn páirt i rang comhrá. Féach an Leabharliosta thíos. Múintear an chuid seo den mhodúl mar leanas:

- 1) **Léacht:** **Dé Máirt, 2.00 - 3.00 p.m. i Kane G.19, (Áras na hEolaíochta)**
- 2) **Rang Teagaisc:** **Le socrú.** Cuirfear eolas ar Chlár na bhFógraí i Roinn na Nua-Ghaeilge á rá cá mbeidh an rang so ar siúl. Féach leis na Treoracha thíos.

3) **Rang Comhrá:** Le socrú. Cuirfear eolas ar Chlár na bhFógraí i Roinn na Nua-Ghaeilge á rá cá mbeidh an rang so ar siúl.

2. GA1030 Bunreacht na hÉireann: an leagan Gaeilge

Staidéar ar chúlra, ar chur le chéile, ar théacs agus ar stádas Bhunreacht 1937: an leagan Gaeilge. Is fiú 5 creidiúintí é. Múinfeadh an modúl **sa dara leathbhliain**:

Dé Luain 3 – 5 p.m. (dhá uair a' chloig as a chéile) i **ORB 144**.

Féach leis an suíomh idirlín:

www.ucc.ie/academic/modules/descriptions/page029.html

mar a bhfuil cuntas iomlán ar na modúil ar fad.

TREORACHA DON RANG TEAGAISC

Ba cheart *dhá chóipleabhar* a bheith ag gach mac léinn i gcomhair ceachtanna baile an Ranga Teagaisc, chun gur féidir leis/léi ceacht amháin a dhéanamh an fhaid a bheidh an ceann eile á cheartú.

N.B.: Ní mór an ceacht a bheith déanta in am chun go mbeidh marcanna le fáil air; ní cheartófar aon cheacht déanach, ná ní áireofar é bheith déanta nuair a bheidh obair na bliana á meas.

Tá sé an-tábhachtach go bhfreastalóidh na mic léinn na ranganna beaga teagaisc agus comhrá.

EOLAS GINEARÁLTA FAOI CHÚRSAÍ SCRÚDUITHE

GA 1003/1

Tá **100 marc** ar fad ag dul air seo (**marc an phais: 40/100**). Scrúdófar é i bhfoirm Scrúdú Scríofa (3 huair an chloig) a chuirfear ar siúl i mBealtaine nó i Meitheamh 2013.

GA 1003/2

Tá **200 marc** ar fad ag dul air seo.

- Is fiú **40 marc** an **Obair Scríofa Sheachtainiúil** a leanann an Rang Teagaisc (**mar an phais 16/40**).
- Cuirfear **Scrúdú Cainte** ar siúl Márta/Aibreáin 2013 ar fiú **60 marc** é (**marc an phais 24/60**).
- Cuirfear Scrúdú Scríofa Teanga (1½ uair an chloig) ar siúl i mBealtaine nó i Meitheamh 2013 ar fiú **100 marc** é (**marc an phais: 40/100**)

Scrúduithe an Fhómhair

Don té atá ag dul faoi scrúdú arís san fhómhar i Modúl GA 1003/1 agus 1003/2 beidh ceithre chuid ann arís, agus caithfear iad go léir a dhéanamh.

- 1) Páipéar teanga agus gramadaí 1½ uair an chloig
- 2) Páipéar litríochta 3 huair an chloig
- 3) Páipéar breise 1 uair an chloig in ionad cuid na hoibre scríofa seachtainiúla.
- 4) Scrúdú cainte.

An marc is airde is féidir a bhaint amach de ghnáth i scrúdú an fhómhair ná marc an phais: 40%.

GA1030

Tá **100 marc** ar fad ag dul ar an modúl seo.

Scrúdófar i bhfoirm **Scrúdú Scríofa** (3 huair an chloig) é i mBealtaine nó i Meitheamh 2012. Scrúdú eile mar é sa bhFómhar, má theastaíonn.

AN LIOSTA LÉITHEOIREACHTA

GA1003/1 Gnéithe de Shaol agus de Litríocht na Gaeilge

Téacsleabhair:*

S. Ó Tuama agus T. Kinsella (eag.), *An Duanaire: Poems of the Dispossessed* (1981/97)

Alan Titley, *Gluaiseacht* (2010)

Leabhair Léitheoireachta:

B. Ó Cuív (eag.), *A view of the Irish Language* (1969)

J. E. C. Williams agus M. Ní Mhuiríosa, *Traidisiún liteartha na nGael* (1979)

GA1003/2 Ceart na Gaeilge idir Scríobh agus Labhairt

Téacsleabhair:*

N. MacCongáil, *Leabhar Gramadaí Gaeilge* (2002)

N. Ó Dónaill, *Gearrfhoclóir Gaeilge – Béarla* (1981)

GA1030 Bunreacht na hÉireann: an leagan Gaeilge

Téacsleabhair:*

Bunreacht na hÉireann (1937). Oifig Foilseachán Rialtais.

M. Ó Cearúil, *Bunreacht na hÉireann: a Study of the Irish Text* (1999)

***N.B. Caithfidh cóip de na Téacsleabhair a bheith ag gach mac léinn. Tá fáil orthu sa siopa leabhar in Áras na Mac Léinn.**

Cuirfear nótaí clóscríofa a bhaineann le hábhar na modúl ar fáil do mhic léinn chomh maith de réir mar a oirfidh.

ROINN NA NUA-GHAEILGE

An Fhoireann

In **Áras Uí Rathaille** atá Roinn na Nua-Ghaeilge suite; mar seo a thiocfar ar oifigí agus ar léachtóirí:

Oifig na Rúnaithe

Liam P. Ó Murchú
An tOllamh Pádraig Ó Macháin
An Dr Sorcha Nic Lochlainn
An Dr Aidan Doyle
An Dr Seán Ua Súilleabháin
An Dr Seán Ó Duinnshléibhe
An Dr Neil Buttimer
Máiréad Ní Loingsigh

Seomra G.22

Seomra G.09
Seomra G.13
Seomra G.14
Seomra G.15
Seomra G.16
Seomra G.17
Seomra G.18
Seomra G.44

Féadfar bualadh leis na léachtóirí le linn *Uaireanta Oifige*: cuirfear na huaireanta sin in úil don rang an túsce a bheidh na ranganna ar fad socair.